

Reguleringsmyndigheten
for energi

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 31.10.2025

Vår ref.: 202401694-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Evaluering av effekttariffer i distribusjonsnettet

Vi viser til brev av 19. januar 2024, hvor RME fikk et oppdrag fra Energidepartementet om å foreta en evaluering av effekttariffer i distribusjonsnettet. Bestillingen inneholdt to delleveranser. Den første delleveransen, som gikk ut på at RME skulle utarbeide en overordnet oversikt over hvordan de ulike nettselskapene har innrettet nettleien etter forskriftsendringen, ble levert til Energidepartementet den 16. mai 2024.

Bakgrunnen for oppdraget er at det med virkning fra 1. juli 2022 ble gjort endringer i forskrift om omsetningskonsesjonærer, som endret hvordan nettleien for lavspenkunder skal fastsettes. Endringen gikk ut på at nettselskapene skal differensiere kundenes fastledd basert på deres etterspørsel etter effekt, og at nettselskapenes inntekter fra energileddet maksimalt kan utgjøre 50 prosent av inntektene for hver kundegruppe. For kunder med et årlig forbruk under 100 000 kWh ble det ikke lenger tillatt med et eget effektledd.

Fristen for å levere på hoveddelen av oppdraget ble opprinnelig satt til utgangen av 2024, men ble senere endret til 1. november 2025. Med bakgrunn i oppdraget bestilte RME en evaluering av effekttariffer i distribusjonsnettet fra Oslo Economics. Rapporten ble oversendt til RME den 1. oktober 2025, og ligger vedlagt i denne oversendelsen. Alle vurderingene og konklusjonene i rapporten er konsulentenes egne.

Som del av oppdraget skulle RME gi en redegjørelse for tilbakemeldinger vi har fått fra nettkundene på omleggingen. RME vurderte at det ikke var hensiktsmessig å inkludere denne delen i bestillingen til Oslo Economics. I tillegg til rapporten legger vi derfor ved et notat om tilbakemeldingene vi har mottatt fra nettkunder på innføringen av effekttariffer i distribusjonsnettet.

RME støtter Oslo Economics sin vurdering av at det ikke bør gjøres forskriftsendringer om nettleien for husholdninger og mindre næringskunder nå. Vi mener det er behov for å la forskriften få tid til å fungere lenger før det eventuelt vurderes forskriftsendringer. Vi mener at forskriftsendring fort vil gjøre nettleien mer detaljregulert, noe som låser nettselskapenes mulighet til å tilpasse nettleien etter egne erfaringer.

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:
www.reguleringsmyndigheten.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Nettselskapene kan innenfor dagens regelverk gjøre tilpasninger i nettleiestrukturen. Den gjeldende forskriftsteksten i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 er relativt åpen, og gir nettselskapene handlingsrom til å vurdere ulike innretninger for nettleien. RME vil oppfordre nettselskapene til å videreutvikle utformingen av nettleien for å gjøre den mer treffsikker. Vi ser samtidig at det er en fordel at nettselskapene i all hovedsak har samlet seg om én modell og at det bør søkes å ha mest mulig harmonisert nettleiemodell mellom nettselskapene.

Vi vil særlig trekke frem Oslo Economics sin anbefaling om å vurdere mindre og flere kapasitetstrinn. Med den nettleiemodellen de fleste nettselskapene benytter seg av i dag, vil mange kunder ikke motta et signal om å redusere effektuttaket. For at nettleiemodellen skal kunne fungere effektivt som et prissignal, bør flest mulig kunder ha incentiver til å justere forbruket sitt. Nettselskapene må samtidig passe på at nettleien ikke oppfattes som å være for komplisert.

Det bør vurderes om en mindre andel av inntekter skal hentes inn gjennom energileddet for å gi sterkere prissignaler gjennom differensieringen av fastleddet.

Nettselskapene bør vurdere å tidsdifferensiere energileddet mer. Forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 åpner for at energileddet kan ha et påslag når nettet er høyt belastet. De fleste nettselskap bruker bestemmelsen til å differensiere mellom dag og natt, eventuelt at nattesatsen inkluderer helg. Tidsdifferensieringen kan gjøres mer finmasket og differensieringen i pris kan være større.

RME vil i likhet med Oslo Economics trekke frem Fjellnett sin nettleiemodell som et eksempel på en modell som gir riktigere prissignaler til kunden. Med denne modellen blir fastleddet basert på gjennomsnittet av kundens fem høyeste ukentlige effekttopper de siste 12 månedene. Ukestoppene vektes ulikt for de forskjellige månedene. Med denne modellen får forbruk i vintermånedene når det normalt er høyest belastning i nettet, størst konsekvenser for nettleien. Forbruk i perioder der det normalt er lite press på nettet får minst konsekvenser for nettleien.

Det er viktig å vurdere den nye nettleiemodellen i lys av strømsøtten og Norgespris. Med Norgespris mottar strømkundene en fastpris på strømmen de forbruker, og mister dermed prissignalet som spotprisen gir. For kunder som har Norgespris, er det kun gjennom nettleien kundene får prissignal som motiverer til flytting av forbruk. Det er derfor viktig at nettleien gir et riktig og effektivt prissignal.

Vi vil undersøke om det er hensiktsmessig at nettselskapene rapporterer nettleien til Elhub. Formålet er at kraftleverandører, tredjeparter og kundene lettere skal få tilgang nettleien på et sted. Dette gir bedre muligheter for gode digitale løsninger, som kan forenkle kundenes mulighet til å tilpasse seg prissignalene i nettleien. En slik løsning kan også gjøre innrapporteringen av nettleien til RME overflødig.

Avslutningsvis vil vi fremheve at det er positivt at relativt mange har kjennskap til den nye nettleiemodellen. En spørreundersøkelse gjennomført av Oslo Economics viser at omkring halvparten av de spurte kjenner til at fastleddet i nettleien differensieres basert på kundens etterspørsel etter effekt. Dette er et argument for å ikke gjøre unødige endringer som kan komplisere modellen, og redusere forståelsen for hvordan nettleien er innrettet.

Med hilsen

Andrea Aase

Rådgiver

Godkjent av Torfinn Jonassen
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste: